EU-Orientering

Fra LO-Kontoret - Bruxelles
nr. 3 - 8.3.2002

Regeringen ønsker færre målsætninger for jobpolitik

Det går den rigtige vej for danske ønsker, mener beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen efter rådsmøde i EU

Det danske kommende EU-formandskab vil have færre og mere konkrete mål for jobpolitikken i EU. Beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen står til efteråret i spidsen for arbejdet med at forny politikken. Han finder efter et rådsmøde torsdag for EU-landenes arbejds- og beskæftigelses- og socialministre, at han har bred støtte blandt de øvrige landes ministre.

- Vi ønsker et stærkere og slankere EU, og det billede begynder at tegne sig også i andre lande, sagde Claus Hjort Frederiksen.

Hidtil er EU kommet med retningslinjer for jobpolitikken hvert efterår. Kommissionen lægger op til, at det for fremtiden skal ske hvert forår samtidig med, at EU også kommer med retningslinjer for den økonomiske politik.

Men hele EU's jobpolitik, der blev indledt med de første retningslinjer i efteråret 1997, skal vurderes frem til næste forår. Dermed får det danske EU-formandskab fra juli en central rolle i revisionen. Og Claus Hjort Frederiksen har sine bud på, i hvilken retning det skal gå. Han mener, at der er alt for mange og vanskeligt målelige retningslinjer.

Kommissionen kommer hele tiden med nye forslag. På torsdagens møde diskuterede man også et mål om, at EU skulle halvere antallet af personer, der risikerede at ende i fattigdom.

Kommissionen foreslår tillige, at pasningen af børn skal forbedres, så 33 procent af børnene under tre år har mulighed for at blive passet og 90 procent af børnene fra tre år til skolealderen.

Et væld af indikatorer forsøger at slå fast, hvad EU forstår ved en fattig og en række andre begreber.

Det er de mange begreber, regeringen gør op med. Men Claus Hjort Frederiksen vil endnu ikke uddybe, hvilke retningslinjer eller begreber der skal ryddes op i. Blot slår han fast på, at der er for mange indikatorer, og at de er svære at arbejde med. Det mener han, der er forståelse for også i de andre lande.

- Der er en vilje til forenkling. Vi skal koncentrere os om færre indikatorer, sagde Claus Hjort Frederiksen.

Han er enig i, at retningslinjerne for fremtiden skal vedtages om foråret sammen med de økonomiske.

- Der er en forståelse for, at de økonomiske retningslinjer hænger sammen med jobpolitikken. Der er en sammenhæng. Lav inflation skaber også job, sagde Claus Hjort Frederiksen.

Fortsættes

Den økonomiske politik skal dog ikke totalt dominere over beskæftigelsespolitikken.
- Det er ikke et enten det ene eller det andet, sagde Claus Hjort Frederiksen. Kombinationen af den økonomiske vækstpolitik og jobpolitikken giver fremgang.
Hjort Frederiksen så samtidig fuldt forståelse på rådsmødet for, at arbejdsmarkedets parter skal spille en væsentlig rolle på det europæiske arbejdsmarked. De kan ifølge den nuværende traktat vedtage aftaler, der siden bliver til EU-regler. Og den vej skal styrkes.
- Parterne skal inddrages i et forpligtende samarbejde, sagde beskæftigelsesministeren.

Arbejdsministre ikke til EU-topmøde

Den spanske premierminister José Maria Aznar afviser belgisk forslag om at indbyde arbejds- og socialministrene til næste uges EU-topmøde for at få større fokus på arbejdsmarkedet og sociale spørgsmål

EF-landenes arbejds- og socialministre bliver ikke indbudt til næste uges EU-topmøde, hvor beskæftigelsen i EU bliver diskuteret. Den spanske premierminister José Maria Aznar har telefonisk meddelt den belgiske premierminister Guy Verhofstadt, at han ikke støtter ham i, at arbejds- og socialministrene bør deltage.
Guy Verhofstadt opfordrede i et brev forleden José Maria Aznar til at tage arbejds- og socialministrene med til topmødet i Barcelona for at få en kraftigere betoning af de arbejdsmarkedsmæssige spørgsmål.
Da EU-landenes arbejds- beskæftigelses- og socialministre mødtes torsdag i Bruxelles blev spørgsmålet ikke diskuteret. Men det spanske EU-formandskab konkluderede efter mødet, at arbejdsmarkedet og de sociale spørgsmål skal have en høj placering i Barcelona.
Men formandskabet påpegede i lighed med den danske beskæftigelsesminister, Claus Hjort Frederiksen, også, at der for fremtiden skal være færre og mere klare retningslinjer for beskæftigelsen.
EU-kommissær Anna Diamantopoulou var ikke tilfreds med mødet. Allerede efter finans- og økonomiministrenes møde tirsdag var hun utilfreds med deres oplæg til Barcelona. Det skyldes ikke indholdet, men det, der ikke står i oplæggene. Manglerne er, at landene skal vedtage nationale handlingsplaner for både beskæftigelsen og sociale mål, satse på kvalitet i job og også tage den sociale side af virksomhedernes omlægninger med.
De ansatte skal være ordentligt informerede, når virksomheder ændrer produktion og beskæftigelse. Og virksomhederne har et ansvar for, at de ansatte er forberedte på at søge nye job. Derfor er efteruddannelse et nøgleord.
Diamantopoulou mener, at der tales for meget om at få det indre marked til at fungere og for lidt om den sociale side. Ligevægten er tippet.
- Barcelona må udsende det signal, at Men arbejdsmarkedet fungerer ikke som et frit, indre marked. Det er ikke et marked som at dyrke og sælge tomater, siger kommissæren.

Anna Diamantopoulou støtter den belgiske premierminister i, at arbejds- og socialministrene bør være med på til topmødet i næste uge for, at deres stemmer kan blive hørt.
Den franske beskæftigelses- og solidaritetsminister Elisabeth Guigou fandt efter rådsmødet også, at ministrene burde deltage især, fordi finans- og økonomiministrene vil være med i Barcelona. EFS's generalsekretær, Emilio Gabaglio, støtter også, at det ikke kun er økonomi- og finansministrene i EU-landene, der supplerer stats- og regeringsheferne på topmødet.

Fløje splitter EU-politik før topmøde

Arbejds- og socialministrene i EU kunne ikke blive enige om fælles konklusioner før næste uges topmøde - Belgien trak i den ene retning og Storbritannien i den anden

Det spanske EU-formandskab drog selv konklusionerne, efter EU-landenes arbejds- beskæftigelses- og socialministre torsdag diskuterede en række oplæg til næste uges EU-topmøde i Barcelona. Uenigheden var så stor efter den over tre timer lange debat, at formandskabet lagde sine egne konklusioner frem. Først og fremmest Belgien og Frankrig var uenige med Storbritannien.
- Det stod klart, at der ikke kunne blive enighed om fælles konklusioner, men vi er tilfredse med resultatet, siger talsmanden på den belgiske EU-repræsentation, Serge Dickschen.
Også I Kommissionen er kommissær Anna Diamantopoulou overrasket over, at det spanske formandskab til slut drog egne konklusioner og blandt andet lagde vægt på, at der ikke blot skal skabes job, men gode job. Kvalitet i jobbene bliver fremhævet adskillige gange.
Men i Diamantopoulous kabinet er der ifølge talsmanden Andrew Fielding stadig frygt for, at topmødet i Barcelona kommer til at handle om at åbne for markeder for energi og det finansielle marked. Ikke, fordi kommissær Anna Diamantopoulou er imod det, men der skal være den rette balance mellem det økonomiske, det arbejdsmarkedsmæssige og det sociale.
- Der er intet i de spanske konklusioner om, at landene skal vedtage nationale mål for beskæftigelsen og også sociale mål. De sociale forhold om omstrukturering er stadig ikke med, siger Andrew Fielding.
Topmødet i Barcelona næste fredag og lørdag følger op på de beslutninger, der blev truffet i Lissabon for to år siden om at gøre EU til den mest konkurrencedygtige region i verden, førende inden for ny teknologi og samtidig en region, hvor den sociale samhørighed bliver styrket.
Beslutningerne blev fulgt op under det svenske EU-formandskab, som satsede både på det sociale og også et bæredygtigt miljø.
Storbritanniens premierminister Tony Blair har sammen med den italienske Silvio Berlusconi foreslået, at topmødet satser på liberaliseringer. Arbejdsmarkederne skal være mere fleksible, men der skal samtidig være den rette balance mellem fleksibiliteten på arbejdsmarkedet og beskyttelsen af lønmodtagerne.

Tony Blair presser samtidig på sammen med den spanske premierminister José Maria Aznar for, at energimarkederne hurtigt bliver åbnet. Det spørgsmål kommer også op på topmødet, hvor de franske statsejede selskaber kommer til at stå for skud.
Frankrig har til gengæld stillet forslag om, at topmødet først og fremmest kommer til at dreje sig om de arbejdsmarkedsmæssige og sociale spørgsmål. Kun, hvis der sker forbedringer på de felter, vil Frankrig indgå kompromiser om energimarkederne.
Kommissionen er kommet med en stak rapporter til topmødet, hvor også spørgsmålet om borgernes fri bevægelighed kommer op. Det gælder både mulighederne for at flytte til et andet land og få sine sociale rettigheder med sig, og mulighederne for at få godkendt sine faglige kvaliteter og uddannelser i det fremmede.

Socialt topmøde før EU-topmøde

Parterne på det europæiske arbejdsmarked mødet med EU-formandskabet, Kommissionen og også den græske og danske statsminister før EU-topmødet.
På et særligt socialt topmøde torsdag eftermiddag vil parterne diskutere en række af de spørgsmål, der kommer op på topmødet.
Parterne på arbejdsmarkedet vil fremlægge de retningslinjer, de er enige om for livslang læring, der er en væsentlig del af beskæftigelsespolitikken.
Parterne vil også gøre status over, hvor langt de er nået i forhandlingerne om telearbejde eller særlige hjemmearbejdspladser.
Også spørgsmålet om omstruktureringer i virksomheder ventes at komme op.UNICE har før topmødet lagt vægt på, at topmødet især tager sig af at fremme konkurrenceevnen gennem fornyelse og en indsats for ny teknologi. Det skal være lettere at starte en ny virksomhed. Det indre marked skal fungere fuldt ud også inden for energi, post, transport og telekommunikation.
Desuden lægger UNICE vægt på, at den finansielle sektor også får friere vilkår, og endelig mener UNICE, at balancen mellem den bæredygtige udvikling inden for miljøet, det sociale område og økonomien skal opretholdes.
Den europæiske faglige sammenslutning, EFS, holder en demonstration i Barcelona, der ventes at få op mod 50.000 deltagere. Kravet bliver et mere socialt Europa.

Fogh og Persson i fælles EU-oplæg

Statsminister Anders Fogh Rasmussen sender et oplæg til næste uges EU-topmøde i Barcelona sammen med sine socialdemokratiske kolleger i Sverige og Finland. De nordiske statsministre vil have mere fart på liberaliseringerne af markederne i EU, øget forskningen og udviklingen, få langsigtede planer for arbejdsmarkederne, så der ikke bliver mangel på arbejdskraft og også en målrettet strategi for miljøpolitikken.
I et fælles brev til den spanske premierminister José Maria Aznar hedder det, at dampen er ved at gå ud af den proces, EU indledte for to år siden i Lissabon.

Processen skulle gøre EU til den mest konkurrencedygtige region i verden og forrest inden for den ny teknologi og en styrket social samhørighed.

Den svenske statsminister Göran Persson slog et slag for miljøet under det svenske EU-formandskab sidste forår. I det nordiske fælles brev hedder det, at Barcelona-topmødet må tage fat på et fælles oplæg til verdenstopmødet om en bæredygtig udvikling, der holdes i Johannesburg i Sydafrika til efteråret.

En rigtig miljøpolitik, der bygger på ny teknologi, kan både give vækst og beskæftigelse, mener de tre statsministre.

De vil også øge indsatsen mod fattigdom. Stattesystemer og systemer for understøttelser skal indrettes, så det bedre kan betale sig at arbejde. Men ændringerne skal foretages, så solidariteten i den særlige europæiske model bevares.

Belgisk rekord i sort arbejde

Samtidig med, at EU øger kampen mod det sorte arbejde, viser belgisk undersøgelse, at knap hver tredje arbejdede illegalt

28,9 procent af de ansatte i en række firmaer, som de belgiske myndigheder undersøgte for illegalt arbejde, havde uorden i papirerne. Inden for byggeriet var det hele 44,2 procent. Men også blandt de selvstændige fandt myndighederne illegalt arbejde.

Undersøgelsen er foretaget af det belgiske beskæftigelsesministerium og Socialministeriet, der indleder en ny kampagne mod det sorte og illegale arbejde samtidig med, at EU skærper kampen. I forrige uge kom Kommissionen med en rapport fra en ekspertgruppe, der anslår, at det sorte arbejde i medlemslandene varierer fra 3 procent til 15 procent af landenes nationalprodukter.

Gruppen undersøgte det sorte arbejde i syv medlemslande og fandt, at problemerne var størst inden for landbruget, servicefagene og byggeriet.

Derimod tydede undersøgelserne ikke på, at der var større problemer inden for transportsektoren og hotel- og restauration.

Belgien indgår ikke i Kommissionens undersøgelse. Men den belgiske undersøgelse viser, at netop hotel og restauration er en branche, hvor folk arbejde sort. Belgierne gik i modsætning til Kommissionens ekspertgruppe direkte ud i virksomheder og undersøgte forholdene.

De belgiske myndigheder undersøgte således 1013 firmaer og kontrollerede 1862 lønmodtagere og selvstændige. Af 1436 lønmodtagere arbejdede 416 sort eller var ligefrem illegale arbejdere. I alt var er problemer med 747 personers arbejdsforhold.

Hver fjerde var illegal arbejder. Næsten halvdelen havde problemer med de papirer, der sikrer, at de indbetaler til de sociale myndigheder.

42,7 procent af de illegale arbejdere kom fra Asien, 30 procent fra Polen, Rumænien og andre lande i Europa og 24,2 procent fra Afrika.

I modsætning til Kommissionens undersøgelse viser den belgiske, at der også er store problemer inden for hotel og restauration. Undersøgelsen viser, at 11,1 procent af de ansatte i hoteller og restauranter arbejder illegalt. Men af de undersøgte inden for byggeriet, havde hele 44,2 procent uorden i papirerne. Kommissionens rapport lægger op til, at landene bør øge kontrollen med illegalt arbejde. Landene bør samarbejde om at begrænse det illegale arbejde.

Højlydte protester mod støj-forslag

Europa-Parlamentet er dybt splittet, før parlamentet i næste uge diskuterer socialdemokraten Helle Thorning-Schmidt's forslag til et direktiv om grænser for støj.

Uenigheden drejer sig først og fremmest om, hvorvidt der skal være et særligt direktiv for musiksteder og cafeer, hvor der spilles musik.

Helle Thorning-Schmidt afviser, at der skal være et særligt direktiv, men en kraftig lobby-aktivitet har overbevist en række parlamentarikere om, at der skal gælde særlige regler for diskoteker og musiksteder.

- Jeg tror aldrig, jeg har oplevet, at så mange har søgt at påvirke et forslag, siger Helle Thorning-Schmidt.

Ifølge det Europæiske Miljøagentur udsættes knap 30 procent af lønmodtagerne for så meget støj, at det er umuligt at føre en normal samtale på deres arbejdsplads.

Blot kortvarige larm kan føre til varige skader. Derfor finder en stor del af parlamentet, at der ikke skal skelnes mellem områder, hvor der er meget larm. Den er lige farlig, hvor den end er.

Helle Thorning-Schmidt er til gengæld tæt på at komme igennem med forslag, der skal begrænse rysteskader. Rådet ville i første omgang ikke godkende en række af forslagene i Thorning-Schmidts betænkning. Men i den særlige forligsprocedure mellem parlamentet og Rådet er parterne tæt på et forlig.

Det betyder, at der er enighed om at gøre ekstra for at forebygge skader. Der bliver således en grænse for, hvor meget den enkelte lønmodtager må udsættes for, før der skal gøres en indsats for at mindske rystelserne. Desuden er der en højere grænse, der ikke må overskrides.

Klassekampen må fornys

Arbejdsmarkedets parter må forny sig. Den økonomiske udvikling og internationaliseringen gør, at lønmodtagerne og arbejdsgiverne må slå deres slag på nye måder også i Europa. Det trepartssamarbejde, der er opbygget mellem EU og arbejdsmarkedets parter er ikke nok, fremgår det af en EU-rapport fra en ekspertgruppe, som Kommissionen lagde frem fredag.

- Vi skal have en proces frem, hvor parterne står direkte over for hinanden. De skal ikke kun indgå aftaler gennem EU, men selv samarbejde om brede rammer, som siden kan følges op nationalt, sagde formanden for ekspertgruppen, Maria Joao Rodrigues, der er rådgiver for den portugisiske premierminister i økonomiske og arbejdsmarkedsmæssige spørgsmål.

Under det portugisiske EU-formandskab satte EU en helt ny proces i gang, hvor målet var at gøre EU til den mest konkurrencedygtige region i verden og også førende inden for den teknologiske udvikling. Processen lagde op til et nyt samarbejde, hvor EU ikke blot kom med regler og love, men lagde op til, at landene lærte af hinandens erfaringer.

Ekspertgruppen bygger videre på den proces specielt på områder, hvor parterne ikke kan finde sammen om egentlige aftaler. Men processen skal også bruges til at bedømme, hvad der er gode arbejdsforhold.

- Parterne må bedømme kvaliteten. Hvordan man bedst får fremmet de ansattes evne til omstillinger og også virksomhedernes, hvordan vi fremmer en politi, så ældre bliver længere på arbejdsmarkedet og udstøtte grupper også finder en plads, sagde Maria Joao Rodrigues.

Generaldirektør Odile Quintin fra EU-Kommissionen fremhævede, at rapportens ideer bliver brugt i en meddelelse om den sociale dialog, som Kommissionen kommer med til sommer.

Flere penge til nye job

EU sætter flere penge af til kampen for nye job. Et forlig mellem beskæftigelsesministre i EU-landene og Europa-Parlamentet øger beløbet til særlige tilskyndelsesforanstaltninger med 5 mill. euro (knap 40 mill. kr.), så det nu kommer op på 55 mill. euro (godt 400 mill. kr.) de næste fire år. Ministrene i Rådet ville i første omgang kun yde 50 mill. euro, men parlamentets bud var på 65 mill. euro.

Pengene går ikke direkte til at støtte de enkelte job, men blandt andet til analyser af, hvilken jobpolitik der reelt skaber arbejdspladser. Kendskabet til analyserne og EU's beskæftigelsespolitik skal udbredes, så også lokale myndigheder og de sociale parter får øjnene op for mulighederne for at skabe nye arbejdspladser.

Forliget lægger også op til at fremme ligestillingen. Parlamentet har især presset på for at undersøgt, hvordan forholdene for familier og enlige mødre kan forbedres blandt andet gennem bedre muligheder for at få passet børn.

Ros og advarsler til regeringen

Den danske økonomi får ros af både EU-Kommissionen og EU-landenes økonomi- og finansministre i ECOFIN. På ECOFIN-mødet tirsdag i Bruxelles godkendte ministrene således det danske økonomiske program for de kommende fire år. Men ECOFIN opfordrer regeringen til at holde kontrol med, at amter og kommuner holder igen med udgifter.
Finansminister Thor Pedersen finder, at den opfordring falder helt i tråd med regeringens politik.
- Vi følger også rådet om skattelettelser, men det bliver først i 2004, sagde Thor Pedersen efter mødet.
Finansministeren troede ikke på dem, der mener, at skattelettelser betaler sig selv, fordi de skaber nye aktiviteter og dermed også flere kroner i statskassen.
- Jeg har min tvivl. Og der er ikke brug for eksperimenter. Derfor må skattelettelser i første omgang bygge på besparelser, sagde Thor Pedersen.
Han fandt samtidig, at der ikke burde fyres kraftigt op under økonomien, fordi der allerede nu er mangel på arbejdskraft inden for visse sektorer.

Det økonomiske program, konvergensprogrammet, stiller en række krav til den økonomiske politik i de lande, der ikke er medlemmer af euro-samarbejdet. Danmark opfylder alle krav om lav inflation, lavt underskud på de offentlige budgetter, og at gælden holder sig under et vist niveau. I modsætning til euro-landene kan ECOFIN ikke give bøder til konvergens-lande, der ikke lever op til kravene.

EU-Orientering udgives af LO-Kontoret i Bruxelles.
Adresse: LO-DK-office, Bld. du Roi Albert II, 5/24
B-1210 Bruxelles. tel. 00-32-2-2040690 - fax: 00-32-2-2035657
Redaktion: Peder Munch